

בית עם אופי

ל אדם הבונה את ביתו מקווה כי בסוף התהליך ייווכח כי הוא אכן נהנה מהתגשמות החלום הפרטי שלו. "תכנון טוב הוא כזה המגשים את החלום הזה ומשלב בין ארגון הצרכים הפונקציונליים היומיומיים לבין הרוח והאופי של החלל הארכיטקטוני הנוצר במקום", אומרים האדריכלים. כזה הוא הבית שתכננו ביישוב עשרת, היושב על מגרש פינתי. הבית נמתח לכל אורך המגרש, כאשר חזית הכניסה – היא החזית המוארכת – ממוקמת לאורך ציר גישה עיקרי ביישוב. תוכנית הבית מתבססת על שלושה עקרונות ראשיים, עליהם מבוסס התכנון כולו. הראשון הוא הפרדה גושית/פיזית בין אזור המגורים ואזור האירוח, העיקרון השני הוא יצירת קשר רציף בין פנים וחוץ וטשטוש המעברים ביניהם, ולבסוף – עיצוב חזיתות וחללי הבית בקווים ישרים ונקיים, כאשר החזית המוארכת מדגישה על ידי הקרניזים הארוכים במיוחד את קצב התנועה לאורך הרחוב.

בית שתכנונו ועיצבו
 מבוססים על
 האדריכלות המודרנית
 עם השפעות נקודתיות
 של הסגנון הבינלאומי

קשר בלתי אמצעי בין המטבח לחלל המגורים

מבנה הבית מורכב משתי יחידות המחוברות ומופרדות ביניהן באמצעות פטיו הנמצא במרכז הבית.

התכנון והעיצוב מבוססים על האדריכלות המודרנית, עם השפעות נקודתיות של הסגנון הבינלאומי. עם זאת, בחרו האדריכלים ובעלי הבית להתאים את הבית לסביבתו (המאופיינת בבתי מושב קטנים, לרוב עם גגות רעפים) ולסיים אותו בגג רעפים ולא בגגות שטוחים המאפיינים את הסגנון הבינלאומי.

את הבית חוצים שני צירים: ציר הרוחב המקשר בין הפנים והחוץ, בין הכניסה הקדמית הרשמית לבין חצר הפטיו הפרטי שמאחור ובין שני גושי הבניין; גוש המגורים וגוש האירוח. ציר זה מתחיל כבר ברחבת הכניסה המזמינה שתחומה משני צדיה במדרגות רחבות בפיתוח. בהמשכה מצויים שני ספסלים "מרחפים" משני צדי דלת הכניסה הרחבה. הציר ממשיך עם הפטיו המרכזי הממוקם מיד עם היפתח הדלת בהמשך מבואת הכניסה. בסופו של ציר זה נטוע עץ זית עתיק אשר מואר ברכות כאשר יורדת החשיכה.

הציר הנוסף, ציר האורך, עובר לכל אורך הבית – מאזור המגורים ועד לאזור האירוח (גוש הסלון ופינת האוכל). לאורך הציר הזה משתנה החלל העוטף אותו בהתאם למקום בו הוא עובר. בתחילה מדובר במעין נקיק צר וגבוה הבנוי מחלל העובר באזור המגורים אשר בו מטפסות המדרגות לקומה השנייה לאורך קיר ארוך. תאורה קצבית יורדת לכל גובה הקומה העליונה ומושכת את העין כלפי מעלה, אל החלל הגבוה. בהמשך עובר הציר דרך מבואת הכניסה והפטיו. כאן, יורדת התקרה חזרה לגובה של קומה אחת ויוצרת חלל אינטימי יותר בכניסה לבית. בהמשכו מגיע הציר ומסתיים בגוש השמאלי – אזור האירוח אשר בו שוב משתנה החלל והתקרה עולה בשיפוע עד לשיא שבמרכז.

בתמונות: הצצה לחדר הרחצה, גרם מדרגות והיציאה לחצר

מבחינה פונקציונלית ההנחיה הייתה ליצור הפרדה בין אזור הילדים (אשר מוקמו בקומה העליונה, כאשר לכל ילד יחידה פרטית משלו) לבין אזור ההורים (אשר מוקמו בקומה התחתונה), כאשר פינת המשפחה מהווה את אזור המפגש ומרכז החיים של בני הבית.

כמו במשפחות רבות, גם כאן סובבים החיים סביב המטבח ומכאן נולד הרעיון לאחד בין שתי הפונקציות ליחידה אחת גדולה ומרווחת. מיחידה זו ישנה יציאה ישירה למרפסת "דק" החולשת על חלק המגרש הצמוד לאזור זה.

הגוש השמאלי, של הסלון ופינת האוכל, תוכנן גם הוא כיחידה נפרדת, כך שאורח הנכנס אל הבית פונה ממבואת הכניסה ישירות לחלל האירוח. עיצוב חלל זה משלב בין הארכיטקטורה המודרנית שניכרת בכל הבית ובין הריהוט החם והתקרה המשופעת המרככת אותו.

נראה כי האדריכלים הקפידו לשמור לכל אורך התהליך על כל פרט, קטן כגדול, תוך הקשבה לצורכי דיירי הבית ויצירת דיאלוג בין צרכים פונקציונליים והיבטים אסתטיים. תהליך שכזה אורך זמן, ומול הצורך של האדריכל להביא לידי ביטוי את ה"אני מאמין" שלו יש לזכור כי בסופו של תהליך יקבל המבנה חיים משל עצמו. הבית בעשרת

מדגים היטב פילוסופיה עיצובית זו. □

